

Borgerne skal have evne og vilje til at deltage i samfundets styrelse, og samfundet skal være sådan indrettet, at den kvalificerede deltagelse fremmes. Der tænkes her ikke på disse betingelser som absolutte, men snarere som gradvist opnået.

I de følgende to afsnit anføres kort nogle af de udviklingstendenser, som spås i litteraturen om informationssamfundet, og som kan tænkes at påvirke folkestyret.

4. Nogle fordele/muligheder for demokratiet

- Informationssamfundet og de nye kommunikationsmuligheder vil kraftigt øge tilgængeligheden af information og viden.
- Udviklingen på telematik-området vil bl.a. indebære, at man kan søge og fremhente informationer fra databaser, elektroniske publikationer etc. og enkelte borgere og grupperinger vil kunne kommunikere via elektronisk post, bulletin boards og elektroniske konferencer - på kryds og tværs i samfundet.
- Udviklingen i computerteknologien betyder, at man billigt kan skaffe sig udstyr til publicering både elektronisk og på papir (desktop publishing).

Dette vil mindske omkostningerne for politiske partiers og gruppers virke.

-Udviklingen på medie-siden vil bl.a. betyde, at den enkelte ikke længere er så afhængig af nogle få tv- og radiokanaler. Man kan vælge mellem mange flere kanaler, også internationalt. Der vil blive basis for at sende programmer for et mindre antal seere med specielle interesser, ligesom der vil kunne blive uredigeret transmission fra politiske møder og høringer m.v. Med de nye teknologier vil man kunne sammensætte sit eget program, vælge mellem flere kameravinkler i en reportage, se udsendelsen på det tidspunkt, man finder passende, og evt. komme med feedback til stationen under udsendelsen.

Forekomsten af et stort antal kanaler vil gøre de umuligt for enkelte medieudbydere at monopolisere meningsdannelsen. Et enkelt lands regering vil heller ikke kunne kontrollere udbudet, idet man kan sende og modtage internationalt via satellit.

Hvis de omtalte tendenser slår igennem, vil det alt i alt give mulighed for at øge borgernes kapacitet for politisk deltagelse.

-Set fra de styrende politiske organers side kan den større tilgængelighed af information samt kommunikations- og databehandlingsmulighederne medføre øget kapacitet for at styre og bedre muligheder for at udøve styret i overensstemmelse med borgernes ønsker.

- Sammenhængende med de nye informations- og kommunikationsmuligheder vil der foregå en generel decentraliseringstendens, først og fremmest i arbejdslivet, hvor informationsteknologien vil omstrukturere de gamle hierarkier og de nye kommunikationsmuligheder ændre selve begrebet om, hvad en arbejdsplads, en virksomhed eller en uddannelsesinstitution er, f.eks. som fysisk sted i rummet.
- Arbejdet vil kræve større viden og adgang til flere informationer, hvad der også vil betyde mere selvstændige ansatte, og hvad der videre også vil betyde mere vidende og selvstændige borgere, som både har øget kapacitet for demokratisk deltagelse og stiller større krav om indflydelse.

5. Nogle negative konsekvenser/trusler for folkestyret

- Kontrol og overvågning. Informationssamfundet vil også betyde, at der kan indsamles oplysninger og foretages registreringer på mange områder af livet (arbejde, medievaner, forbrug, meninger m.m.), og disse oplysninger kan udnyttes til påvirkning og kontrol.
- Medieudviklingen vil gøre folk til passive individer, som ikke engagerer sig i sociale fællesskaber, således at også deltagelsen i politiske aktiviteter mindskes.
- Billedmediernes voksende rolle, hvor mere og mere tid anvendes på tv-sening og computerspil i forhold til læsning af aviser, bøger og ugeblade, vil medføre en stigende funktionel analfabetisme, som underminerer dele af befolkningens kapacitet for demokratisk deltagelse.
- Mulighederne for telearbejde kan føre til social isolation i hjemmet.
- Adgangen til de nye informations- og kommunikationsmuligheder vil blive socialt skæv, fordi det forudsætter kompetence, udstyr og betalingsevne at benytte dem. Dette vil udelukke ressourcetsvage grupper og medføre nye uligheder i samfundet mellem